Dosarul nr. 3-823/2024,
2-24019324-12-3-19022024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

24 iunie 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător Cristina Panfil
Grefier Eugenia Dîrțu

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Știrbu Valentina și Știrbu Cristian împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primarul mun. Chișinău, terț IP Liceul Teoretic „Mircea Eliade" privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces:

La data de 19 februarie 2024, Știrbu Valentina și Știrbu Cristian au depus cerere de chemare în judecată (concretizată ulterior) împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primarul mun. Chișinău, terț IP Liceul Teoretic „Mircea Eliade" privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 23 februarie 2024, Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), în dosarul nr. 3-3099/2021 (2-20153765-12-3-07122020) a adoptat hotărârea prin care instanța a respins cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de Știrbu Valentina și Știrbu Cristian împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău cu participarea terțului Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare privind contestarea actelor administrative, ca neîntemeiată, fiind înaintat apel, el nu s-a examinat până la prezent, în instanța de apel.

Susține că, pe parcursul examinării dosarului nr. 3-3099/2021 (2-20153765-12-3-07122020) în instanța de judecată, unde pârâții și terțul au depus Referințe, au anexat diverse acte, înscrisuri, probe - pârâții și terțul nu au anexat Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04 octombrie 2018 "Cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare Ut. E din str. *****" și astfel se demonstrează că ei au tăinuit existenta Deciziei nr. 6/25-1 din 04.10.2018, care reclamanților Știrbu Valentina și Știrbu Cristian nu li s-a adus la cunoștință, cu toate că prin acest act administrativ, nemijlocit lui Știrbu Valentina, Știrbu Cristian li se încalcă drepturi garantate la nivel național/constituțional și internațional (reieșind din prevederile CEDO).

Doar la 18 decembrie 2018, Știrbu Valentina a fost informată de către conducerea Liceului Teoretic "Mircea Eliade" despre existența unei careva Decizii a Consiliului municipal Chișinău

prin care lor li s-ar fi permis demolarea construcțiilor auxiliare lit. E, cu suprafața de 86,9 nr. situate în curtea liceului din str. ***** *****.

Imediat, în aceiași zi, Știrbu Valentina înaintează în adresa Primăriei municipiului Chișinău, Primarului municipiului Chișinău o Cerere prin care solicită să-i fie eliberată Decizia Consiliului municipal Chișinău prin care Liceului Teoretic "Mircea Eliade" li s-ar fi permis demolarea construcțiilor auxiliare lit. E. cu suprafața de 86,9 m2, situate în curtea liceului din str. ***** *****, în construcțiile în care Știrbu Valentina și fiul Știrbu Cristian, locuiesc legal, de mai mulți ani și astfel, fiindu-le lezate drepturile constituționale.

Doar la 22 ianuarie 2024, prin poșta terestră, Știrbu Valentina a primit Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04 octombrie 2018 "Cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. *****" prin care Liceului Teoretic "Mircea Eliade" li s-a permis demolarea construcțiilor auxiliare lit. E, cu suprafața de 86.9 nr, situate în curtea liceului din str. ***** *****, în construcțiile în care Știrbu Valentina și Știrbu Cristian, locuiesc de mai mulți ani.

Prin Cererea prealabilă din 31 ianuarie 2024, Știrbu Valentina și Știrbu Cristian au solicitat Consiliului municipal Chișinău, cât și Primăriei municipiului Chișinău să anuleze Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04 octombrie 2018 "Cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. *****" și, totodată, să suspende executarea Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04 octombrie 2018 "Cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. *****" atât timp cât în instanța de fond se examinează dosarul nr. 3-3099/2021 (2-20153765-12-3-07122020).

Cu regret, Viceprimarul Primăriei municipiului Chișinău, nu a pătruns în esența cererii înaintate și a expediat în adresa lui Știrbu Valentina și Știrbu Cristian un Răspuns formal, absolut neîntemeiat din punct de vedere juridic, menționând: -... prezenta cerere prealabilă urmează a fi respinsă ca tardivă, având în vedere faptul ca aceasta a fost înaintată cu omiterea termenilor legali prevăzuți în legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, în vigoare la momentul adoptării actului administrativ ...

Totodată, semnatarul actului administrativ nr. 2-06/1-637 din 05.02.2024, în continuare citează art. 14 din Legea nr. 793/2000, care prevede: (1) Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrative va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Astfel demonstrează că, semnatarul actului administrativ nr. 2-06/1-637 din 05.02.2024 se contrazice singur pe sine.

Conform probelor, prezentate de către Știrbu Valentina, Știrbu Cristian, se demonstrează: pe de o parte, în dosarul nr. 3-3099/2021 (2-20153765-12-3-07122020), care s-a examinat pe parcursul mai multor ani, în care Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, cât și terțul - Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare au fost parte, în care s-a pus în discuție: anularea Răspunsului cu Nr. S-385/3/20 din 03.11.2020, ca fiind neîntemeiat, nemotivat, emis contrat prevederilor legale; admiterea Cererii înaintate de către Știrbu Valentina,

Știrbu Cristian privind acordarea spațiului locativ, pe motivul stării avariate, pericolului de prăbușire a încăperii locative din municipiul Chișinău. str. ***** *****, fapt stabilit de Comisia Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, prin Procesul-verbal de ieșire la fața locului în scopul consultării Nr. 2 din 14.03.2018 și obligarea Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău să emită actul administrativ individual privind asigurarea cu spațiu locativ din fondul de rezervă a Primăriei municipiului Chișinău pe Știrbu Valentina și Știrbu Cristian.

Notează că, reprezentanții Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău și Direcției Generale Locativ- Comunale și Amenajare nu au prezentat instanței și la dosarul nr. 3-3099/2021 nu s-a anexat Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04 octombrie 2018 „Cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** ” - (acest act administrativ) cu toate că-i viza, nemijlocit, pe Știrbu Valentina, Știrbu Cristian, lor nu li s-a adus la cunoștință (nici verbal și nici în scris).

Pe de altă parte, susține că, reprezentanții Primăriei municipiului Chișinău recunosc că, de îndată cum au aflat despre existența unei careva decizii privind demolarea construcției în care ea locuiește, la 18 decembrie 2023, Știrbu Valentina, Știrbu Cristian au înaintat în adresa Primăriei municipiului Chișinău cerere de a le fi eliberată Decizia Consiliului municipal Chișinău prin care Liceului Teoretic “Mircea Eliade” li s-a permis demolarea construcțiilor auxiliare lit. E, cu suprafața de 86.9 m2, situate în curtea liceului din str. ***** *****.

Menționează că, astfel, demonstrează că, termenul de contestare a Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04 octombrie 2018 “Cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. G. Bănulescu-Bodoni. 33”, pentru Știrbu Valentina, Știrbu Cristian, urmează a fi calculat din data când ei au recepționat acest act administrativ, adică din 22 ianuarie 2024 și, nicidecum, nu din data emiterii acestui act administrativ (04.10.2018), care a fost tăinuit/ascuns de către emitent și beneficiar, fără a fi adus la cunoștința cetățenilor - Știrbu Valentina, Știrbu Cristian care au fost/sunt și vor fi afectați de executarea Deciziei nr. 6/25-1 din 04.10.2018.

Susține că, însuși legislatorul a prevăzut, clar și expres că, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, ceia ce Știrbu Valentina, Știrbu Cristian au și solicitat de la Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, prin Cererea prealabilă înaintată la 31 ianuarie 2024, înregistrată cu nr. 637, încadrând-se în termenul legal, stabilit de legislator, motiv din care temeiul juridic, invocat de Viceprimarul Primăriei municipiului Chișinău, în Răspunsul cu nr. 2-06/1-637 din 05.02.2024, este neîntemeiat din punct de vedere juridic și nu poate fi reținut de către instanța de judecată, așa după cum reclamanții Știrbu Valentina, Știrbu Cristian au înaintat în termenul legal, prevăzut de legislator, cererea prealabilă și cererea de chemare în judecată.

Menționează că, anterior, încăperea de locuit departamentală/construcția avariată din municipiul Chișinău, str. ***** ***** - a fost/era în administrarea Ministerului învățământului

(fapt confirmat de reprezentantul Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, inclusiv Decizia Comitetului Executiv raional Frunze nr. 2/6 din 17.02.1987).

Susține că, conform art. 59 din Legea Nr. 75/2015, în termen de un an, locuințele departamentale trec în proprietatea unităților administrativ-teritoriale pe teritoriul cărora sunt amplasate.

Astfel, din punct de vedere juridic, din noiembrie 2016 - construcția avariată, situată în municipiul Chișinău, str. ***** ***** este în administrarea Consiliului municipal Chișinău.

Reclamanta Știrbu Valentina s-a căsătorit cu ***** la ***** (fapt confirmat prin Certificatul de căsătorie CS-V 1386895, ce se anexează), care din 02 august 1988, avea, deja, viza de reședință și locuia în construcția avariată, situată în municipiul Chișinău, str. ***** *****, împreună cu prima soție - Moșnoi (Covaliciuc, după căsătorie) Irina Trofim (23.11.1943 a.n.) care avea viza de reședință în acest imobil (fapt ce se demonstrează prin înscrierile efectuate în Cartea imobilului respectiv) și care locuia în acest imobil din 20 iulie 1976 (fapt confirmat prin vizele de reședință, existente în Cartea imobilului, sub numerele: 1, 5 și 6 când Covaliciuc Irina Trofim (23.11.1943 a.n. a fost reînregistrată).

Conform art. 57 din Codul cu privire la locuințe, Moșnoi/Covaliciuc Irina era în drept să-l instaleze în încăperea de locuit menționată pe soțul său - ***** (20.04.1949 a.n.), decedat la 16 august 2018.

Din considerentele legale menționate, din ***** (data înregistrării căsătoriei dintre Știrbu Valentina și *****), Stirbu Valentina, soția lui ***** și fiul ei Știrbu Cristian, dețin toate drepturile legale - de care beneficia ***** la încăperea de locuit/construcția avariată, din municipiul Chișinău, str. ***** *****.

Concluzionează că, din ***** Știrbu Valentina, Știrbu Cristian domiciliază legal în încăperea de locuit din municipiul Chișinău, str. ***** ***** (fapt confirmat prin: Extrasele din Cartea de imobil, ce confirmă evidența/vizele de reședință a lui Moșnoi/Covaliciuc Irina, *****; Certificat din 15.07.1996, eliberat de Direcția de producere, renovare și exploatare a spațiului locativ din sectorul Buiucani or. Chișinău; Confirmarea Nr. 78 din 23.08.2016, eliberată de Instituția Publică Liceul Teoretic “M. Eliade"; Carnet de plată pentru energia electrică: Demersul Nr. 01-03/73 din 26.06.2017, înaintat de Instituția Publică Liceul Teoretic "Mircea Eliade" în adresa Primăriei municipiului Chișinău; Confirmarea Nr. 01-03/31 din 09.02.2021, eliberată de Instituția Publică Liceul Teoretic “Minerva") și astfel, Știrbu Valentina, Știrbu Cristian urmează a fi asigurați cu spațiu locativ.

Subliniază faptul că, încăperea de locuit din municipiul Chișinău, str. ***** ***** se află în stare avariată (50% deteriorată), nu are condiții sanitare, nefiind dotată cu servicii comunale, prezintă pericol de prăbușire confirmat de Comisia Direcției Generală Locativ-Comunale și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, compusă din 7persoane, prin Procesele verbale Nr. 1 și 2 din 14 martie 2018.

Conform art. 97 din Codul cu privire la locuințe, dacă încăperea de locuit este în pericol de a se nărui, cetățenilor evacuați din această încăpere de locuit li se acordă, printr-o hotărâre a

comitetului executiv al Sovietului local de deputați ai norodului, o altă încăpere de locuit amenajată.

Menționează că, Știrbu Valentina a fost luată la evidență pentru îmbunătățirea condițiilor de trai, ca învățător, prin Decizia Preturii sectorului Centru nr. 4 din 22 martie 1988, fapt ce se confirmă prin Certificat nr. 219/03.12 din 17.07.2017.

Conform art. 40 din Codul cu privire la locuințe, Printre cei ce au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit încăperile de locuit se acordă în primul rând: ... 10) învățătorilor și altor lucrători, pedagogici ai școlilor de cultură generală și ai instituțiilor de învățământ profesional-tehnic.

Astfel, și prin prisma acestei normei legale - Știrbu Valentina, ca învățător (care este la evidență din martie 1988) - urmează să fie asigurată cu spațiu locativ.

Faptul discriminării directe, indirecte, prelungite și victimizării lui Știrbu Valentina, Știrbu Cristian se demonstrează și prin faptul că: toate persoanele, care au avut vize de reședință provizorii în imobilul din municipiu Chișinău, str. ***** ***** - care se află în stare avariată, cum ar fi: familia ***** au fost asigurați cu spațiu locativ, prin Dispoziția Primarului municipiului Chișinău Nr. 849-d din 28 decembrie 2009 "Cu privire la repartizarea spațiului locativ", conform căreia: Se repartizează dnei ***** (cu soțul, fiica, ginerele și nepoata) apartamentul ... Dna ***** este luată la evidență pentru asigurarea cu spațiu locativ, în cadrul Preturii sectorului Buiucani, fiind atestată cu nr. 17 în rândul cetățenilor care domiciliază în case inutilizabile pentru trai. Direcția generală locativ-comunală și amenajare va elibera ordinul de reparația corespunzător.

Prin probele prezentate se demonstrează că, Știrbu Valentina, Știrbu Cristian sunt victime ale discriminării directe și indirecte, care se produce pe o perioadă îndelungată de către o autoritate publică - Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, prin care se încalcă grav prevederile legale din CEDO, Constituție, Legea cu privire la asigurarea egalității etc.

Până la 16 august 2018 - când ***** a decedat - familia, compusă din 3 persoane: Știrbu Valentina, ***** și Știrbu Cristian - au locuit legal, ca o familie, în încăperea de locuit din municipiul Chișinău, str. ***** *****.

Mai mult ca atât, Codul cu privire la locuințe prevede: membrii familiei chiriașului, care locuiesc împreună cu dânsul, se bucură la fel ca și chiriașul de toate drepturile și le revin toate obligațiile, ce decurg din contractul de închiriere a încăperii de locuit... (art. 56);

Dreptul de a se afla la evidența celor ce au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit se menține pentru cetățenii: 5) pentru membrii familiei în caz de deces al cetățeanului, aflat la evidență ... (art. 35).

Cu referire la faptul că Știrbu Valentina, Știrbu Cristian au viza de reședință în ap. ***** din str. ***** ***** - unde ei nu domiciliază și nu au nici un drept de proprietate, se explică prin aplicarea art. 43 din Codul cu privire la locuințe: Nu se permite instalarea cetățenilor în încăperile eliberate din casele avariate, precum și în casele, care urmează să fie demolate sau trecute în categoria celor nelocuibile, motiv din care lor (lui Știrbu Valentina, Știrbu Cristian) nu

li s-a permis să dețină viza de reședință, împreună cu soțul ***** în încăperea de locuit din municipiul Chișinău, str. ***** *****, dar în acest imobil, ei (Știrbu Valentina, ***** și Știrbu Cristian) efectiv au locuit, fapt demonstrat prin multiple înscrisuri, menționate mai sus, cât și recunoașterii acestui fapt, prin cele două Procese-verbale din 14 martie 2018, întocmite de funcționarii de la DGLCA, în prezenta lui *****, Știrbu Valentina, Știrbu Cristian - care locuiau în această încăpere și care au semnat Procesul-verbal nr. 2 de ieșire la fața locului în scopul constatării, precum că această încăpere este în stare avariată, în pericol de demolare.

În drept, temeinicia cererii de chemare în judecată, înaintată de Știrbu Valentina, Știrbu Cristian o argumentează prin prisma normelor legale stabilite în: Codul cu privire la locuințe: articolele 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 28, 30, 3„1, 34, 35, 39, 40, 41, 42, 43, 55, 56, 57, 94 și 97 (abrogat prin LP75 din 30.04.15, MOI31-138/29.05.15 art.249; în vigoare 29.11.15); Legea Nr. 75 din 30-04-2015 cu privire la locuințe-, articolele 59 alin. (3), (6), 1, 4, 9, 10 (Publicat: 29-05-2015 în M. O. Nr. 131-138 art. 249); Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 125 din 18 februarie 2013 (Publicat: 22-02-2013 în M. O. Nr. 36-40 art. 171) stipulează: Înregistrarea persoanelor la domiciliu sau la reședință are drept scop evidența locuitorilor Republicii Moldova și nu stabilește drepturile acestora asupra spațiului locativ (pct. 88); - Legea Nr. 121 din 25-05-2012 cu privire la asigurarea egalității articolele: 1,2, 3, 4, 8, 10, 17, 18, 19, 20, 21; - Constituția Republicii Moldova articolele: 1 alin. (3), 4, 7, 15, 16, 47, 53; - CEDO preambulul și art. 1 din Protocolul nr. 12 adițional la CEDO; - Dispoziția Nr. 849-d din 28 decembrie 2009 "Cu privire la repartizarea spațiului locativ"; - Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04 octombrie 2018 "Cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. *****; - Răspunsul la cererea prealabilă cu nr. 2-06/1-637 din 05.02.2024; - Codul administrativ articolele 1-3, 6, 7, 9, 10, 17, 19-21, 23-25, 28, 29, 31, 36, 37, 39, 43-46, 60, 69, 72, 73, 82, 189, 191, 196, 206 alin. (1) lit. b), 209, 211, 212, 221, 222 și 224 alin. (1) lit. b).

Conchide că, reieșind din prevederile legale stabilite în Deciziile Nr. 1/9 și 4/8, inclusiv Dispoziția Nr. 849-d, s-a stabilit, deja, o practică la Primăria municipiului Chișinău, prin care Primarul municipiului Chișinău, emite Dispoziții prin care - sunt asigurate cu spațiu locativ persoanele, care locuiesc în imobile avariate, - după cum au fost persoanele (familia *****), care locuiau în imobil din municipiul Chișinău, str. ***** *****. care se afla și este în stare avariată.

Coroborând prevederile legale sus menționate cu circumstanțele reale, care s-au produs în speță, demonstrează caracterul abuziv și ilegal al Consiliului municipal Chișinău, al Primăriei municipiului Chișinău, cât și al Primarului municipiului Chișinău, care: au adoptat Decizia nr. 6/25-1 din 04 octombrie 2018 „Cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. *****" fără a o aduce la cunoștință persoanelor, care locuiau și continuă să locuiască în acest imobil, iar demolarea construcției respective va afecta grav - Dreptul la viață, la existență a lui Stirbu Valentina, Stirbu Cristian.

Legislatorul a prevăzut în mod clar și expres: - autoritatea publică locală, Primarul General al municipiului Chișinău, în speța noastră, este persoana împuternicită de a emite Dispoziția respectivă, prin care Știrbu Valentina, Știrbu Cristian să fie asigurați cu spațiu locativ (conform

practicii existente, după modelul cum s-a efectuat în anii 2009, 2015, când Primarul General a emis Dispoziția Nr. 849-d, când vecinii/locatarii imobilului din str. G. Bănulescu- Bodoni. 33 - au fost asigurați cu spațiu locativ).

De asemenea, reclamanții fac referire la prevederile art. art. 17, 18, 19, 162, 166, 189, 195, 196, 206 lit. a), c) Cod Administrativ.

Prin urmare, reclamanții solicită anularea Răspunsului nr. 2-06/1-637 din 05.02.2024, la Cererea prealabilă înaintată de Știrbu Valentina, Știrbu Cristian, ca fiind neîntemeiat din punct de vedere juridic, anularea deciziei Decizia nr. 6/25-1 din 04 octombrie 2018 ”Cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. *****” ca fiind neîntemeiată, emisă cu încălcarea gravă a drepturilor persoanelor care continuă să locuiască, legal, în imobil, supus demolării, din 08 februarie 1995, până în prezent și obligarea Primarului General al municipiului Chișinău să emită Dispoziția legală, conform împuternicirilor deținute, privind asigurarea cu spațiu locativ din fondul de rezervă a Primăriei municipiului Chișinău a lui Știrbu Valentina și Știrbu Cristian, care locuiesc din 1995 până la prezent, în imobilul avariat/construcția auxiliară lit. E, din str. ***** *****, municipiul Chișinău, situat/ă în curtea Liceului Teoretic „Mircea Eliade”.

*La data de 20 mai 2024, din partea autorității publice pârâte Consiliul municipal Chișinău a parvenit demersul privind declararea inadmisibilității acțiunii intentate la cererea depusă de Știrbu Valentina și Știrbu Cristian privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 ”Cu privire la demolarea construcției auxiliare lit. E din str. ***** *****”, în temeiul art. 207 alin.(2) lit. e) Cod administrativ. (f.d.56-59 vol.I)*

În ședința de judecată.

În şedinţa de judecată reclamanții Știrbu Valentina, Știrbu Cristian și reprezentanții săi, avocații Lazari Constantin și Bodrug Alexandru au solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată potrivit circumstanțelor de fapt și de drept invocate în cerere.

În şedinţa de judecată, reprezentantul autorităților publice pârâte Consiliul municipal Chișinău și Primarul mun. Chișinău, Coica Ivan, a solicitat respingerea acțiunii ca fiind inadmisibilă și neîntemeiată, prezentând pledoariile în formă scrisă. (f.d.1-6 vol. II)

În şedinţa de judecată, reprezentantul terțului Liceul Teoretic ”Mircea Eliade”, avocatul Vasile Ceban, a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanţei de judecată.

Examinând acțiunea reclamanților Știrbu Valentina și Știrbu Cristian, audiind explicațiile participanților la proces, studiind argumentele pârâtului și terțului, probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată constată că acțiunea privind anularea actului administrativ defavorabil este admisibilă şi pasibilă de a fi admisă, în rest acțiunea privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil urmează a fi declarată inadmisibilă din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) şi (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 din Codul administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform art. 18 din Codul administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Referitor la admisibilitatea acțiunii.

În sensul art. 20 și art.189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege. Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Conform art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Prin prisma art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Astfel, prin urmare, decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****”, este un act administrativ individual defavorabil reclamanților în calitatea de locatari ai imobilului vizat în decizie.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Potrivit art. 17 din Codul administrativ, prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 din Codul administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Instanța menționează că la art. 17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”revendică încălcarea” din dispozițiile normelor art. 189 și art. 207 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

Reclamanții sunt locatarii imobilului vizați prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****”.

Noțiunea „revendică încălcarea” nu echivalează cu noțiunea „vătămarea dreptului”.

”Revendicarea încălcării” justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „vătămarea dreptului” se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond.

Astfel, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

În conformitate cu art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

În temeiul art. 191 alin.(1) din Codul administrativ, controlul de legalitate a actelor Consiliul Municipal Chișinău este de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art. 191 din Codul administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamanți cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Mai mult, acțiunea înaintată de către reclamanți în partea anulării deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****”, reprezintă o acțiune în contestare, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ. Or, obiectului acțiunii în contestare constă în anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual.

De asemenea, urmează a fi reținut că, în acțiunea înaintată de către reclamați, se solicită și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil de asigurare cu spațiu locativ.

Potrivit art. 207 alin. (1), (2) lit. f) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: f) nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208.

Potrivit art. 208 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege. Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deși termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acțiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terț. Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

În conformitate cu art. 165 alin. (1) din Codul administrativ, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Daca autoritatea publică nu soluționează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

În sensul enunțat, art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

Urmează a fi reținut faptul că, reclamanții au făcut cunoștință cu decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****” la data de 19 ianuarie 2024.

Astfel, instanța notează că, reclamanții la data de 31 ianuarie 2024 s-au adresat cu cerere prealabilă prin care au solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****”.La data de 05 februarie 2024, Primăria mun. Chișinău a emis decizia (răspunsul) nr. 2-06/1-637 prin care a respins cererea prealabilă.

Urmează a fi reținut că, acțiunea în contencios administrativ privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****” a fost înaintată la data 19 februarie 2024, fapt ce denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamanții Știrbu Valentina și Știrbu Cristian.

De asemenea, instanța de judecată a constatat că acțiunea în contencios administrativ depusă de Știrbu Valentina și Știrbu Cristian împotriva Primarului mun. Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil de asigurare cu spațiu locativ, urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (1) și (2) lit. f) din Codul administrativ al RM, deoarece nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208.

În rest în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de judecată a constatat că alte motive de inadmisibilitate în privința acțiunii în contencios administrativ înaintată de Știrbu Valentina și Știrbu Cristian nu se regăsesc, prin urmare, acțiunea în partea anulării deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****” și a deciziei (răspunsului) nr. 2-06/1-637 din 05.02.2024 emisă în procedură prealabilă, este admisibilă.

Referitor la temeinicia acțiunii.

În speță, din materialele dosarului instanța reține că, reclamanta Știrbu Valentina s-a aflat în căsătorie cu ***** începând cu data de *****, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie. (f.d.126 vol. I)

Potrivit certificatului eliberat de Direcția de producere, renovare și exploatare a spațiului locativ sectorul Buiucani, or. Chișinău din 15.06.1996 se atestă că, *****, are viză de reședință și locuiește pe str. ***** *****, componența familiei soția Știrbu Valentina și fiul Știrbu Cristian. (f.d. 129 vol. I)

De asemenea, potrivit confirmării nr. 78 din 23 august 2016 eliberate de Liceul Teoretic Mircea Eliade, ***** locuiește în curtea IPLT ”M. Eliade” pe adresa str. ***** *****. (f.d.128 vol. I)

La data de 16 august 2018, ***** a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces. (f.d.127 vol. I)

Instanța reține că, la data de 04 octombrie 2018, Consiliului municipal Chișinău a emis decizia nr. 6/25-1 cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** ***** prin care s-a permis Liceului Teoretic ”Mircea Eliade” să demoleze construcțiile auxiliare deteriorate lit. E, cu suprafața de 86,9 m2, situate în curtea liceului din str. ***** *****. (f.d. 144 vol. I)

La data de 18 decembrie 2023, reclamanta Știrbu Valentina s-a adresat Primăriei mun. Chișinău cu cererea privind prezentarea deciziei de demolare. (f.d. 142 vol. I)

Astfel, instanța notează că, reclamanții la data de 31 ianuarie 2024 s-au adresat cu cerere prealabilă prin care au solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****”. (f.d. 145-147 vol. I)

La data de 05 februarie 2024, Primăria mun. Chișinău a emis decizia (răspunsul) nr. 2-06/1-637 prin care a respins cererea prealabilă. (f.d. 148 vol. I)

Prin urmare, la data de 19 februarie 2024, Știrbu Valentina și Știrbu Cristian au depus cerere de chemare în judecată (concretizată ulterior) împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primarul mun. Chișinău, terț IP Liceul Teoretic „Mircea Eliade" privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil. (f.d.7-10, 108-121 vol. I)

Astfel, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ în prezenta cauză îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil – decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****" și decizia (răspunsul) nr. 2-06/1-637 din 05.02.2024 emisă în procedură prealabilă.

Controlul judecătoresc al legalității actelor/acțiunilor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control.

Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitor și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzat.

Astfel, instanța de judecată, stabilind starea de fapt și de drept, verificând în raport cu prevederile cadrului legal pertinent legalitatea și temeinicia actului administrativ individual, se reține următoarele.

În accepțiunea art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare la data emiterii actului administrativ), orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri este în drept să adreseze instanței de contencios administrativ pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost pricinuită.

Conform art. 14 alin. (1)–(2) din Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi

adresată, la alegerea petiționarului, fie organului emitent, fie organului ierarhic superior dacă legislația nu prevede altfel.

Conform art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

În conformitate cu prevederile art. 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă. Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) este termen de prescripție.

Conform prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

În temeiul art. 303 din Codul civil (în vigoare la data emiterii deciziei), posesiunea se dobîndeşte prin exercitarea voită a stăpînirii de fapt a bunului. Nu este posesor cel care, deşi exercită stăpînirea de fapt a bunului, o face în folosul unei alte persoane prin împuternicirile de posesor cu care este învestit de această persoană. Este posesor doar persoana care l-a învestit cu împuterniciri. Dacă posesorul a început să posede pentru o altă persoană, se prezumă că a conservat această calitate pînă la probă contrară. Dacă mai multe persoane posedă în comun un bun, ele sînt considerate coposesori. Dacă mai multe persoane posedă părţi ale unui bun, ele sînt considerate posesori ai părţilor separate. Persoanele fără capacitate de exerciţiu şi persoanele juridice exercită posesiunea prin reprezentantul lor legal.

Conform art. 304 din Codul civil, posesorul poate stăpîni bunul direct, prin putere proprie (posesiune nemijlocită), fie prin intermediul unei alte persoane (posesiune mijlocită). Dacă persoana posedă un bun în calitate de uzufructuar, creditor gajist, arendaş, chiriaş, depozitar sau în temeiul unui alt raport juridic similar în care este în drept sau obligată faţă de o altă persoană să posede temporar un anumit bun, atunci ultima de asemenea este posesor (posesor mijlocit).

Articolul 314 din Codul civil, prevede că, posesiunea încetează dacă posesorul a renunţat definitiv şi expres la stăpînirea de fapt a bunului sau pierde în alt mod stăpînirea de fapt asupra lui. Imposibilitatea temporară de a exercita stăpînirea de fapt a bunului nu duce la încetarea posesiunii.

Examinând argumentele invocate de partea pârâtă, instanța reține că, cu privire la faptul precum că reclamanții dețin viză de domiciliu pe o altă adresă decât cea invocată în actul administrativ individual contestat, instanța constată că acest motiv nu poate fi reținut, întrucât reclamanții au prezentat probe suficiente care să confirme dreptul acestora de a locui în imobilul situat în mun. Chișinău, str. ***** *****, și anume reclamanta Știrbu Valentina s-a aflat în căsătorie cu ***** începând cu data de *****, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie, iar potrivit certificatului eliberat de Direcția de producere, renovare și exploatare a spațiului locativ sectorul Buiucani, or. Chișinău din 15.06.1996 se atestă că, *****, avea viză de reședință și locuia pe str. ***** *****, componența familiei soția Știrbu Valentina și fiul Știrbu Cristian, iar prin confirmarea nr. 78 din 23 august 2016 eliberată de Liceul Teoretic Mircea Eliade, se confirmă că, ***** locuia în curtea IPLT ”M. Eliade” pe adresa str. ***** *****. (f.d. 126,128,129 vol. I)

De asemenea, faptul că, reclamanții locuiesc în imobilul de pe str. ***** ***** se atestă și prin Procesul-verbal nr. 2 din 14 martie 2018, întocmit de funcționarii de la DGLCA, în prezența lui *****, Știrbu Valentina, Știrbu Cristian și care au semnat Procesul-verbal nr. 2 de ieșire la fața locului în scopul constatării, precum că această încăpere este în stare avariată, în pericol de demolare. (f.d.132 vol. I)

Din analiza cumulului de probe enunțat supra se constată că, autoritatea publică pârâtă Consiliului municipal Chișinău prematur a emis decizia nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****”, or aceștia au neglijat să analizeze înscrisurile deținute de reclamanți, care sunt anexate și la materialele dosarului judiciar, care atestă că, construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****, sunt în posesia și folosința reclamanților Știrbu. Mai mult, potrivit certificatelor eliberate de către OCT Chișinău la data de 13.06.2017, Știrbu Valentina și Știrbu Cristian nu dețin drept de proprietate înregistrat asupra bunurilor imobile amplasate pe teritoriul Republicii Moldova. Totodată, din Certificatul eliberat de Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale din 04.07.2017, rezultă că reclamanții nu au participat la privatizarea locuinței nr. ***** din str. ***** ¼.

În acest context, instanța de judecată va reține jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, unde Curtea Europeană în cauza *Ivanova and Cherkezov c. Bulgariei (nr. 46577/15)* a subliniat că orice persoană care riscă o pierdere a locuinței sale – indiferent dacă aparține sau nu unui grup vulnerabil – trebuie, în principiu, să poată obține determinarea de către un tribunal independent a proporționalității măsurii care duce la pierderea casei.

Instanța de judecată observă că și Republica Moldova a fost condamnată de către Curtea Europeană pentru ingerință în dreptul reclamanților la respectarea domiciliului de către autoritățile naționale.

În cauza *Tăbăcaru și Burdeinîi v. Republica Moldova* (nr. 73752/13), cu referire la plângerea bazată pe Articolul 8 din Convenție, Curtea a notat că a existat în mod clar o ingerință în dreptul reclamanților la respectarea domiciliului, din moment ce apartamentul din care ei fuseseră evacuați era „domiciliul” lor.

Examinând proporționalitatea respectivei ingerințe, Curtea s-a referit, la absența din decizia Curții Supreme de Justiție a oricărei constatări care să ateste că reclamanții ar fi ocupat ilegal apartamentul respectiv în anul 1986 sau că ar fi acționat ilegal atunci când și-au înregistrat adresa în apartamentul nr. 44 și, ulterior, au anulat această înregistrare. Deși șederea reclamanților în apartamentul nr. 93 ar fi putut avea un caracter temporar, ei nu au beneficiat niciodată de reatribuirea locuinței inițiale, iar instanțele naționale nu au făcut referire la nicio probă care să demonstreze că reclamanții ar fi fost vreodată informați cu privire la emiterea celor două bonuri de repartiție prin care li s-ar fi oferit cazare definitivă în apartamentul nr. 44.

De asemenea, Curtea a notat, printre altele, că nu a fost luat în considerare faptul că reclamanții nu aveau alt loc de trai și exista riscul să rămână în stradă după mai mult de două decenii de locuit în apartament și fără motive evidente pentru a presupune că ocuparea lor a fost ilegală. Ei au achitat chiria și facturile la utilități. În același timp, nu s-a efectuat nicio analiză a intereselor concurente, și anume dacă familia S. avea o locuință alternativă și dacă municipalitatea avea alte apartamente de oferit. Prin urmare, Curtea a concluzionat că a existat o încălcare a Articolului 8 din Convenție.

La acest aspect, instanța de judecată reține că autoritatea publică pârâtă la adoptarea deciziei nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****” a omis să-și motiveze actul administrativ, sub aspectul proporționalității.

Or, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă : a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Principiul statului de drept, care include respectul pentru demnitatea și drepturile omului, dă naștere obligației statului de a utiliza instrumente juridice proporționale de drept administrativ pentru realizarea scopurilor publice. Această obligație, având în vedere că afectează interesul public, impune și anumite trăsături ale procedurii administrative.

În acest context, aplicarea corectă a principiului proporționalității de către instanțele de judecată, aplicarea corectă a potențialului testului proporționalității - poate avea un impact enorm asupra asigurării ordinii de drept și a statului de drept în activitățile realizate de subiecții puterii.

Din punct de vedere conceptual, proporționalitatea acțiunilor administrative, mai ales la emiterea unui act administrativ individual, constă în obligația organelor statului de a nu permite ingerința în drepturile cetățeanului, decât în condițiile legii, într-o manieră armonioasă și echilibrată și numai atunci când aceasta este cerută de interesul public, fără a afecta esența drepturilor subiective. Este posibil să se interfereze cu drepturile omului prin activitate administrativă, dar această acțiune trebuie să fie proporțională cu scopul legitim urmărit, să fie adecvată, necesară și rezonabilă.

În această ordine de idei, instanța de judecată notează că proporționalitatea, constituie un element obligatoriu care reflectă în aplicare principiul legalității activității administrative.

Controlul judiciar efectiv obligă instanța de judecată să verifice respectarea acestei axiome legale de către autoritățile publice.

Astfel, ținând cont de cele evidențiate supra, instanța de judecată concluzionează că la caz, decizia de demolarea a construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****, în mod evident aduce atingere drepturilor reclamanților care locuiesc acolo.

Prin urmare, la adoptarea actului administrativ contestat autoritatea publică pârâtă, nu a analizat dacă reclamanții aveau un alt loc de trai, sau exista riscul să rămână în stradă deși locuiesc în acest imobil din anul 1995, nu au expus motivele evidente pentru a presupune că ocuparea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** ***** de către reclamanți a fost ilegală.

Or, art. 47 alin. (1) din Constituție prevede că statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea şi bunăstarea, lui şi familiei lui, incluzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum şi serviciile sociale necesare.

În baza circumstanțelor constatate, a probatoriului administrat și a normelor legale incidente, instanța reține că acțiunea reclamanților Știrbu Valentina și Știrbu Cristian este întemeiată.

În această ordine de idei, se atestă că pârâtul la emiterea actului administrativ contestat a admis abateri de la legislația în vigoare, iar argumentele reclamanților Știrbu Valentina și Știrbu Cristian pot fi reținute, deoarece interpretează corect normele de drept și situația de fapt, iar deciziile contestate se întemeiază pe o interpretare eronată a normelor de drept material, cu aprecierea juridică necuvenită a probelor, în conformitate cu competențele sale.

Pe cale de consecință, instanța de judecată remarcă prevederile art. 6 § 1 din CEDO, care oglindește că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

În temeiul art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

În acest sens, instanța de judecată, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, ajunge la concluzia de a admite acțiunea în contencios administrativ depusă de Știrbu Valentina și Știrbu Cristian împotriva Consiliului municipal Chișinău, terț IP Liceul Teoretic „Mircea Eliade” privind anularea actului administrativ individual defavorabil. A anula decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****” și decizia (răspunsul) nr. 2-06/1-637 din 05.02.2024 emisă în procedură prealabilă.

Totodată, acțiunea în contencios administrativ depusă de Știrbu Valentina și Știrbu Cristian împotriva Primarului mun. Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ

individual favorabil de asigurare cu spațiu locativ, se declară inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (1) și (2) lit. f) din Codul administrativ al RM, deoarece nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208.

În conformitate cu prevederile art. art. 207, 224-229 din Codul administrativ al Republicii Moldova, art. 25 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite acțiunea în contencios administrativ depusă de Știrbu Valentina și Știrbu Cristian împotriva Consiliului municipal Chișinău, terț IP Liceul Teoretic „Mircea Eliade" privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Se anulează decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25-1 din 04.10.2018 „cu privire la demolarea construcțiilor auxiliare lit. E din str. ***** *****" și decizia (răspunsul) nr. 2-06/1-637 din 05.02.2024 emisă în procedură prealabilă.

Acțiunea în contencios administrativ depusă de Știrbu Valentina și Știrbu Cristian împotriva Primarului mun. Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil de asigurare cu spațiu locativ, se declară inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (1) și (2) lit. f) din Codul administrativ al RM, deoarece nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208. Se explică că, în temeiul art. 207 alin. (3), (4) din Codul administrativ, declararea acțiunii, în partea respectivă, ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. f) – h) nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Râșcani.

Președintele ședinței, Cristina Panfil
Judecător